

Секція Фізична культура і спорт	
УДК 378.147:796.015.1:355.233.2	
Дата першого надходження статті до видання	2026-08-02
Дата прийняття статті до друку після рецензування	2026-09-02
Дата публікації/оприлюднення	2026-09-02

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ КУРСАНТІВ ЗАСОБАМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

Тьорло Олена Ігорівна

кандидат наук з фізичного виховання і спорту, доцент
Львівський державний університет внутрішніх справ, Львів, Україна
e-mail: tei060674@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-7828-6975>

Анотація. Метою статті є обґрунтування комплексу педагогічних умов формування професійної готовності курсантів до виконання службових завдань засобами спеціальної фізичної підготовки та визначення механізмів їх реалізації в освітньому процесі закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Дослідження виконано як теоретико-аналітичне. Джерельну базу становили 16 наукових праць 2021–2025 років, відібраних за тематичною відповідністю проблемам спеціальної, професійно-прикладної та військової фізичної підготовки. Застосовано тематичний контент-аналіз, порівняння, структурно-функціональний аналіз і педагогічне моделювання. Одиницями кодування були педагогічні умови, компоненти готовності, засоби реалізації та критерії оцінювання. У результаті виокремлено шість компонентів професійної готовності: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, фізичний, психофізичний, діяльнісний і рефлексивний. Контент-аналіз засвідчив найбільшу представленість професійно-прикладної спрямованості підготовки у 11 із 16 джерел (68,8%); інтеграцію фізичної, психофізичної та вольової підготовки відображено у 8 працях (50,0%); системний моніторинг — у 5 (31,3%); індивідуалізацію та диференціацію і здоров'язберезувальну організацію — по 4 (25,0%); мотиваційно-рефлексивний супровід — у 3 працях (18,8%). На цій основі обґрунтовано комплекс із шести взаємопов'язаних педагогічних умов і встановлено їх відповідність структурним компонентам готовності та інструментам оцінювання. Наукова новизна полягає в удосконаленні структурно-функціональної моделі формування професійної готовності курсантів, у якій педагогічні умови поєднано з механізмами реалізації, вимірюваними індикаторами та корекційним зворотним зв'язком. Практичне значення результатів полягає у можливості використання моделі викладачами спеціальної фізичної підготовки для проектування модулів, диференціації навантажень, організації самостійної роботи та комплексного педагогічного моніторингу. Запропонована модель потребує подальшої експериментальної перевірки.

Ключові слова: службова діяльність, заклад вищої освіти зі специфічними умовами навчання, психофізична стійкість, професійно-прикладна спрямованість, педагогічний моніторинг, індивідуалізація, здоров'язбереження.

PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR FORMING CADETS' PROFESSIONAL READINESS THROUGH SPECIAL PHYSICAL TRAINING

Olena Ihorivna Tyorlo

PhD in Physical Education and Sports, Associate Professor
Lviv State University of Internal Affairs, Lviv, Ukraine
e-mail: tei060674@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-7828-6975>

Abstract. The article aims to substantiate a set of pedagogical conditions for forming cadets' professional readiness for service tasks through special physical training and to determine mechanisms for their implementation in higher education institutions with specific learning conditions. The study followed a theoretical and analytical design. The source corpus comprised 16 scholarly publications issued from 2021 to 2025 and selected for their relevance to special, professionally applied, police, and military physical training. The methods included thematic content analysis, comparison, structural-functional analysis, and pedagogical modelling. The coding units were pedagogical conditions, readiness components, implementation mechanisms, and assessment criteria. Six components of professional readiness were identified: motivational-value, cognitive, physical, psychophysical, activity-based, and reflective. Content analysis showed that professionally applied orientation was addressed in 11 of 16 sources (68.8%); integration of physical, psychophysical, and volitional training in 8 sources (50.0%); systematic monitoring in 5 (31.3%); individualization and differentiation and health-preserving organization in 4 sources each (25.0%); and motivational-reflective support in 3 sources (18.8%). These results supported a set of six interrelated pedagogical conditions and clarified their alignment with readiness components and assessment instruments. The scientific novelty consists in improving a structural-functional model in which pedagogical conditions are linked to implementation mechanisms, measurable indicators, and corrective feedback. The practical value lies in the model's use by special physical training instructors to design professionally oriented modules, differentiate physical loads, organize independent work, and conduct multidimensional pedagogical monitoring. The model provides a reproducible basis for moving beyond isolated physical standards toward integrated assessment of readiness. Its effectiveness and the proposed indicators require further experimental verification in different institutional and professional contexts.

Keywords: service duties, higher education institution with specific learning conditions, psychophysical resilience, occupational orientation, instructional monitoring, differentiated instruction, health preservation.

Вступ

Актуальність проблеми. Підготовка курсантів відомчих закладів вищої освіти має забезпечувати здатність діяти за умов фізичного навантаження, дефіциту часу, емоційного напруження та командної взаємодії. Проте контроль спеціальної фізичної підготовки часто зосереджується на результатах окремих нормативів, які не відображають перенесення рухових якостей у службову діяльність. Українські дослідження 2021–2025 років обґрунтовують необхідність професійно-прикладного спрямування підготовки, її оновлення в умовах воєнного стану, безпечного дозування навантажень та об'єктивного моніторингу [1–3; 6; 8; 10]. Отже, педагогічна проблема полягає в узгодженні фізичних, психофізичних, діяльнісних і мотиваційних результатів у єдиній системі професійної готовності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У працях про організацію фізичної підготовки курсантів домінує вимога посилити її зв'язок із професійними завданнями [2; 6; 8; 10; 13]. Дослідження професійно-прикладних засобів конкретизують потенціал військово-спортивних багатоборств, ситуаційних завдань і комплексних форм занять [5; 7; 9; 11]. Інший напрям становлять праці про вихідний рівень і динаміку фізичної підготовленості. Вони доводять потребу враховувати стать, функціональний стан і початкові можливості курсантів під час побудови тривалих програм [1; 12; 15; 16]. Цифрові засоби контролю розглядаються як інструмент фіксації навантаження та прогресу [3], а здоров'язбережувальні технології — як умова підтримання працездатності й запобігання перевантаженню [14]. Порівняння цих підходів показує,

що автори докладно розкривають окремі елементи підготовки, але рідко встановлюють їх місце в цілісній моделі професійної готовності.

Виділення невирішеної частини проблеми. Невирішеним залишається питання системного узгодження педагогічних умов спеціальної фізичної підготовки зі структурними компонентами професійної готовності, конкретними механізмами їх реалізації та вимірюваними індикаторами результату.

Мета статті. обґрунтувати комплекс педагогічних умов формування професійної готовності курсантів засобами спеціальної фізичної підготовки та визначити механізми їх реалізації й оцінювання в освітньому процесі.

Наукова новизна. Удосконалено структурно-функціональну модель формування професійної готовності курсантів: шість педагогічних умов узгоджено з компонентами готовності, методичними механізмами, індикаторами оцінювання та корекційним зворотним зв'язком.

Практичне значення. Запропоновану модель можуть використовувати викладачі спеціальної фізичної підготовки під час проектування професійно орієнтованих модулів, диференціації навантажень, організації самостійної роботи та комплексного оцінювання динаміки готовності курсантів.

Методологія

Методи дослідження. Тематичний контент-аналіз застосовано для виявлення повторюваних педагогічних умов і способів їх реалізації у відібраних працях. Порівняльний аналіз дав змогу зіставити професійно-прикладний, компетентнісний, діяльнісний, особистісно орієнтований і здоров'язбережувальний підходи. Структурно-функціональний аналіз використано для встановлення зв'язків між умовами, компонентами готовності та індикаторами. Педагогічне моделювання забезпечило побудову послідовності «мета — підходи — педагогічні умови — механізми — компоненти — оцінювання — результат».

Джерела даних. Корпус становили 16 наукових праць 2021–2025 років [1–16]. До нього включено статті й одну дисертацію, що безпосередньо висвітлюють фізичну підготовку курсантів, майбутніх офіцерів або військовослужбовців. Критеріями включення були відповідність предмету дослідження, повний бібліографічний опис, можливість ідентифікувати авторські результати та дата публікації в межах останніх п'яти років. Навчальні посібники, енциклопедичні матеріали, публікації без зв'язку з професійною підготовкою та дублікати не включалися. П'ять із 16 позицій (31,3%) є англomовними або опублікованими у закордонних виданнях; 14 із 16 (87,5%) мають DOI.

Інструменти аналізу. Кодування виконано за матрицею з чотирьох блоків: педагогічна умова, цільовий компонент готовності, механізм реалізації та індикатор результату. Для кожного джерела фіксували наявність або відсутність відповідного тематичного коду; одне джерело могло отримати кілька кодів. Частоту обчислювали як відношення кількості джерел із кодом до загального обсягу корпусу ($n = 16$) у відсотках. Табличне узагальнення та арифметичні розрахунки виконано засобами Microsoft Excel.

Обмеження дослідження. Результати відображають зміст відібраного корпусу, а не всю сукупність публікацій про підготовку сил безпеки й оборони. Тематичне кодування здійснено авторкою без незалежного другого кодувальника, тому можливе інтерпретаційне зміщення. Модель має теоретичний статус: вона не підтверджує причинного впливу визначених умов і потребує експериментальної перевірки.

Результати

Професійну готовність курсантів до службової діяльності визначено як інтегровану якість, що охоплює професійно значущі мотиви, знання про вимоги й безпеку діяльності, фізичну підготовленість, психофізичну стійкість, здатність

виконувати професійно орієнтовані рухові завдання та рефлексивно коригувати власну підготовку. Відповідно виокремлено шість компонентів: мотиваційно-ціннісний, когнітивний, фізичний, психофізичний, діяльнісний і рефлексивний [4; 13].

Кодування джерел дало змогу визначити представленість шести педагогічних умов (табл. 1). Частоти не підсумовуються до 100%, оскільки одна публікація могла містити кілька тематичних кодів.

Таблиця 1

Представленість педагогічних умов у корпусі джерел

№	Тематичний код	Номери джерел	n (%)
1	Професійно-прикладна спрямованість	2, 4–11, 13, 16	11 (68,8)
2	Інтеграція фізичної, психофізичної та вольової підготовки	2, 4, 6, 7, 9, 10, 13, 14	8 (50,0)
3	Системний педагогічний моніторинг	1, 3, 12, 15, 16	5 (31,3)
4	Індивідуалізація та диференціація	1, 12, 15, 16	4 (25,0)
5	Здоров'язбережувальна організація	12, 14–16	4 (25,0)
6	Мотиваційно-рефлексивний супровід	4, 8, 13	3 (18,8)

Примітка: авторська розробка за результатами тематичного контент-аналізу 16 джерел.

Найвища частота професійно-прикладної спрямованості підтверджує, що зміст занять необхідно будувати від вимог службової діяльності, а не лише від переліку фізичних нормативів. Водночас значно нижча представленість мотиваційно-рефлексивного супроводу вказує на методичну прогалину: професійний сенс завдань, самооцінювання і планування індивідуального прогресу часто залишаються поза основною конструкцією програм.

На основі частотного аналізу, зіставлення авторських висновків та структурних компонентів готовності сформовано комплекс педагогічних умов (табл. 2).

Таблиця 2

Педагогічні умови, механізми реалізації та індикатори

Педагогічна умова	Механізм реалізації	Компоненти	Індикатори
Професійно-прикладна спрямованість	Ситуаційні модулі, завдання з часовими обмеженнями, командне виконання	когнітивний; фізичний; діяльнісний	точність, час, якість рішення після навантаження
Інтеграція фізичної, психофізичної та вольової підготовки	Поєднання рухової дії із самоконтролем, увагою та взаємодією	фізичний; психофізичний; діяльнісний	стійкість техніки, самоконтроль, узгодженість дій
Індивідуалізація та диференціація	Вхідна діагностика, варіативне дозування, рівневі завдання	фізичний; психофізичний; рефлексивний	безпечна позитивна динаміка, відповідність навантаження стану
Системний педагогічний моніторинг	Комплекс фізичних, функціональних, діяльнісних і мотиваційних показників	усі компоненти	динаміка тестів, якість завдань, самооцінка, відновлення
Здоров'язбережувальна організація	Поступовість, відновлення, контроль самопочуття та техніки безпеки	фізичний; психофізичний; когнітивний	переносимість навантаження, відсутність ознак перевантаження
Мотиваційно-рефлексивний супровід	Пояснення професійного сенсу, фіксація прогресу, рефлексивні звіти	мотиваційно-ціннісний; рефлексивний	сталість участі, обґрунтованість самооцінки, індивідуальні цілі

Примітка: авторська розробка.

Педагогічні умови утворюють взаємозалежну систему. Професійно-прикладний зміст визначає характер завдань; інтеграція забезпечує їх комплексність; індивідуалізація регулює складність і навантаження; здоров'язбережувальна організація встановлює межі безпечного виконання; моніторинг надає дані для корекції; мотиваційно-рефлексивний супровід допомагає курсантові усвідомлювати прогрес і планувати подальшу підготовку.

Логіку моделі подано на рис. 1. Її відмінністю є замкнений контур зворотного зв'язку: результати комплексного оцінювання використовуються для корекції змісту, рівня складності та індивідуального дозування, а не лише для підсумкової констатації відповідності нормативу.

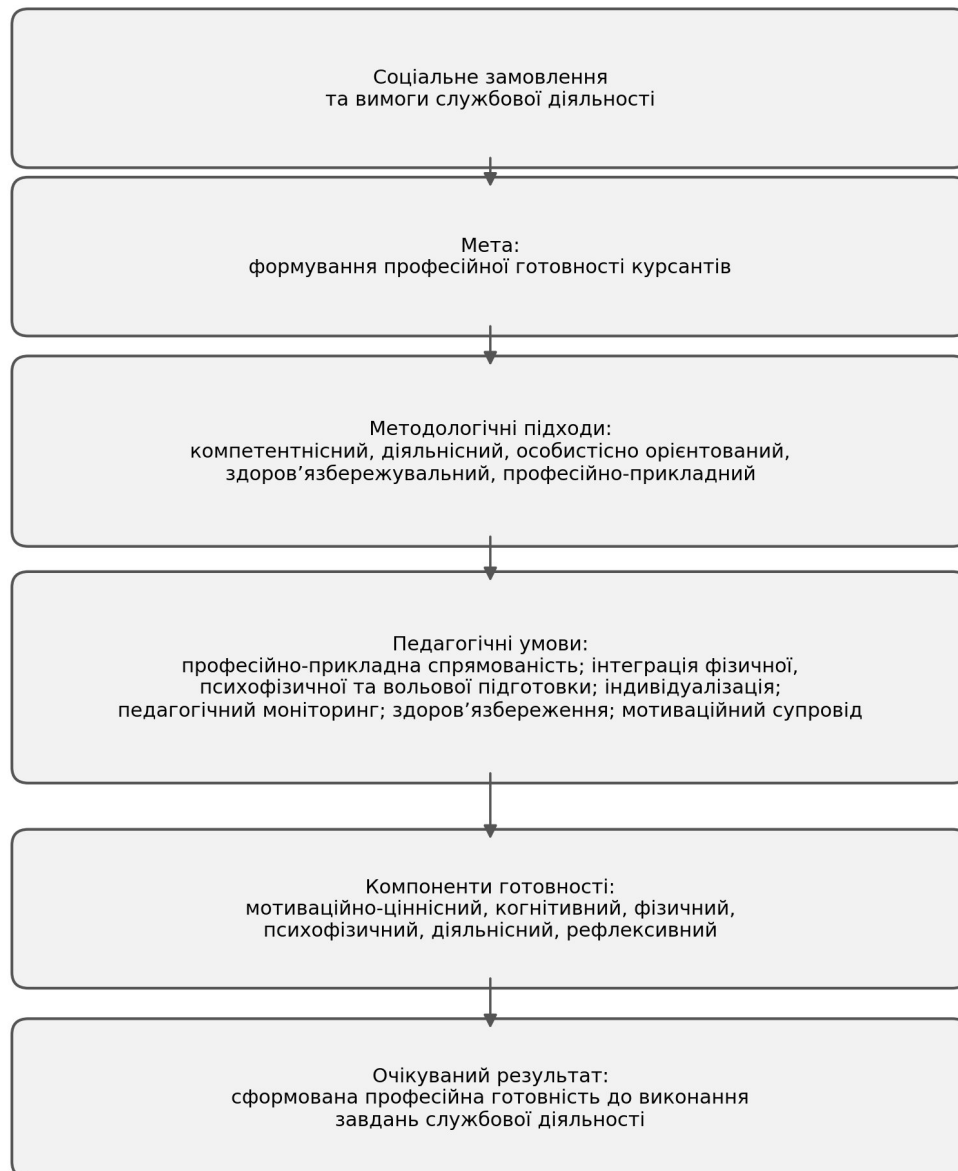

Рис. 1. Структурно-функціональна модель формування професійної готовності курсантів засобами спеціальної фізичної підготовки

Джерело: авторська розробка.

Обговорення

Інтерпретація результатів. Переважання професійно-прикладної спрямованості у корпусі джерел пояснюється прямою залежністю змісту спеціальної фізичної підготовки

від майбутніх службових функцій. Проте сама професійна орієнтація не гарантує формування цілісної готовності. Без диференціації навантажень однакове завдання матиме різну тренувальну й ризикову ціну для курсантів із різним вихідним станом; без моніторингу викладач не отримує достатніх підстав для корекції; без рефлексивного супроводу результат залишається зовнішньою вимогою, а не складником відповідального самовдосконалення. Тому шість умов слід реалізовувати одночасно, але з різним методичним акцентом на етапах підготовки.

На початковому етапі доцільно поєднати вихідну діагностику, формування культури безпеки та пояснення професійного значення занять. На основному етапі пріоритет отримують професійно орієнтовані комплекси, ситуаційне моделювання та диференційоване дозування. На завершальному етапі комплексні завдання мають оцінювати якість дії за навантаження, командну взаємодію, самоконтроль і здатність обґрунтувати індивідуальні напрями вдосконалення.

Порівняння з іншими дослідженнями. Запропонована система узгоджується з висновками про необхідність професійної спрямованості спеціальної фізичної підготовки [2; 6; 8; 10; 13] та з даними про ефективність тривалих комплексних програм, що поєднують силову й аеробну роботу [16]. Водночас результати досліджень фізичної підготовленості курсанток [12; 15] і відмінностей динаміки показників у чоловіків та жінок [16] уточнюють загальну модель: індивідуалізація має спиратися не на формальне поділення груп, а на вихідні показники, реакцію на навантаження та темп відновлення. На відміну від праць, присвячених окремому засобу або показнику [3; 7; 11], запропонована модель об'єднує зміст, організацію, безпеку, мотивацію й оцінювання в єдиний цикл управління підготовкою.

Наукова новизна (розгорнуто). Удосконалено структурно-функціональну модель формування професійної готовності курсантів засобами спеціальної фізичної підготовки через узгодження шести педагогічних умов із шістьма компонентами готовності. Набули подальшого розвитку положення про комплексний педагогічний моніторинг: поряд із фізичними нормативами до нього включено функціональні, діяльнісні, мотиваційні та рефлексивні індикатори. Конкретизовано механізм зворотного зв'язку, за яким результати оцінювання стають підставою для корекції змісту, складності та дозування навчально-тренувальних завдань.

Практичне значення (розгорнуто). Модель може бути покладена в основу робочих програм і професійно орієнтованих модулів спеціальної фізичної підготовки. Викладач може використовувати табл. 2 як матрицю планування: для кожної умови визначити конкретні вправи, цільові компоненти та індикатори. Це дає змогу поєднати нормативні тести з оцінюванням точності дій після навантаження, командної взаємодії, самоконтролю, відновлення і рефлексії. Практичне впровадження має передбачати медичний допуск, дотримання чинних правил безпеки та адаптацію до завдань конкретного відомства.

Висновки

1. Професійну готовність курсантів до службової діяльності визначено як інтегровану єдність мотиваційно-ціннісного, когнітивного, фізичного, психофізичного, діяльнісного та рефлексивного компонентів.

2. Тематичний контент-аналіз 16 джерел установив домінування професійно-прикладної спрямованості (68,8%) та інтеграції фізичної, психофізичної і вольової підготовки (50,0%). Найменше представлено мотиваційно-рефлексивний супровід (18,8%), що визначає напрям методичного вдосконалення програм.

3. Обґрунтовано шість взаємопов'язаних педагогічних умов: професійно-прикладну спрямованість; інтеграцію фізичної, психофізичної та вольової підготовки;

індивідуалізацію і диференціацію; системний педагогічний моніторинг; здоров'язберезувальну організацію; мотиваційно-рефлексивний супровід.

4. Удосконалена модель встановлює відповідність між педагогічними умовами, механізмами реалізації, компонентами готовності й вимірюваними індикаторами та передбачає корекцію підготовки на основі комплексного зворотного зв'язку.

5. Практичне застосування моделі можливе під час проєктування навчальних модулів, добору професійно орієнтованих завдань, диференціації навантажень, організації самостійної роботи й оцінювання динаміки готовності курсантів.

Перспективи подальших досліджень полягають у розробленні діагностичного інструментарію, перевірці міжекспертної узгодженості показників та експериментальному оцінюванні ефективності моделі в закладах вищої освіти зі специфічними умовами навчання.

Список використаних джерел

1. Великий Ю. М., Кошелева О. О. Фізична підготовленість курсантів ЗВО зі специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку поліцейських. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. Вип. 6(179). С. 75–81. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.6\(179\).13](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.6(179).13)
2. Забора А., Соколов О., Лопатюк О., Хацаюк О., Шевченко Т. Актуальні напрями удосконалення системи фізичної підготовки слухачів та курсантів закладів вищої освіти зі специфічними умовами навчання. Військова освіта. 2022. № 1(45). С. 59–70. <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2022-45/59-70>
3. Кіндзерська А., Шинкарук В., Мельніков А. Перспективи використання інформаційних технологій у фізичній підготовці та спорті військовослужбовців. Спортивна наука та здоров'я людини. 2024. № 1(11). С. 108–125. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2024.19>
4. Кривич В. М., Момот О. О., Шило О. М., Шостак Є. Ю., Єлін С. М., Новік С. М. Організаційно-педагогічні умови формування готовності майбутніх інструкторів з фізичної підготовки і спорту до професійної діяльності. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. Вип. 8(181). С. 122–129. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8\(181\).23](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).23)
5. Мацухова Є., Микитчик О. Щодо питання важливості професійно-прикладної фізичної підготовки здобувачів вищої освіти. Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення. 2022. С. 61–65. <https://journals.urau.ua/hdafk-tmf/article/view/281243>
6. Нікітенко О. В. Актуалізація змісту спеціальної фізичної підготовки курсантів ЗВО зі специфічними умовами навчання під час воєнного стану. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. Вип. 1(173). С. 105–109. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1\(173\).23](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1(173).23)
7. Откидач В. С. Удосконалення спеціальної фізичної підготовки курсантів засобами військово-спортивних багатоборств : дис. ... доктора філософії : 017 Фізична культура і спорт. Київ, 2023.
8. Павлова Ю. О., Андрес А. С., Дух Т. І., Крижановський В. О., Швець В. Л. Сучасний стан організації фізичної підготовки курсантів закладів вищої освіти органів внутрішніх справ. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 15. 2021. Вип. 3(133). С. 95–101. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3\(133\).19](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3(133).19)
9. Пришва О. Б., Бутенко А. Є., Нестеров О. С., Гром Т. В., Грицай В. В., Павлов Р. В. Формування практичної підготовленості майбутніх офіцерів до організації форм фізичної підготовки із військовослужбовцями різних вікових груп. Науковий часопис Українського державного університету імені Михайла Драгоманова. Серія 15. 2024. Вип. 2(174). С. 156–163. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).34](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).34)
10. Сирмамій В. В., Миронов Ю. О. Удосконалення професійно-прикладної фізичної підготовки здобувачів відомчих закладів вищої освіти: виклики воєнного стану. Українська поліцейстика: теорія, законодавство, практика. 2022. № 2(4). С. 103–107. <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2022-2-4-20>
11. Чумаченко Ю. С., Долинський Б. Т. Сучасні підходи та інноваційні методики в реалізації фізичної підготовки курсантів. Olympicus. 2025. № 4. <https://doi.org/10.24195/olympicus/2025-4.15>
12. Blavt O., Iedynak G., Liudovyk T. Improving the Level of Physical Preparedness of Female Cadets During Studying at a Specialized Higher Military Educational Institution. Journal of Learning Theory and Methodology. 2025. Vol. 6, No. 2. P. 86–93. <https://doi.org/10.17309/jltm.2025.6.2.04>
13. Khatsaiuk O., Medvid M., Maksymchuk B., Kurok O., Dziuba P., Tyurina V. et al. Preparing Future Officers for Performing Assigned Tasks through Special Physical Training. Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala. 2021. Vol. 13, No. 2. P. 457–475. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431>
14. Refel V., Miroshnichenko V., Okaievych A., Bloshchynskyi I., Mysiv V., Tokovenko O. et al. The Use of Health-Preserving Educational Technologies for the Development of Physical Culture of Bachelors in a Military

- Educational Institution. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*. 2025. Vol. 17, No. 3. P. 140–157. <https://doi.org/10.18662/rrem/17.3/1016>
15. Sliusarchuk V., Iedynak G., Blavt O., Chaplinskiy R., Galamanzhuk L., Stasyuk V. et al. The Structure of General Physical Fitness of Girls — Future Officers During Training at the Military Academy. *Physical Education Theory and Methodology*. 2022. Vol. 22, No. 1. P. 28–35. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2022.1.04>
16. Coge M., Neiva H. P., Pereira A., Faíl L., Ribeiro B., Esteves D. Effects of 34 Weeks of Military Service on Body Composition and Physical Fitness in Military Cadets of Angola. *Journal of Functional Morphology and Kinesiology*. 2024. Vol. 9, No. 3. Article 111. <https://doi.org/10.3390/jfmk9030111>

References

1. Velykyi, Yu. M., & Kosheleva, O. O. (2024). Fizychna pidhotovlenist kursantiv ZVO zi spetsyfichnymy umovamy navchannia, yaki zdiisniuiut pidhotovku politseiskyykh [Physical fitness of cadets of higher education institutions with specific learning conditions that train police officers]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 15*, 6(179), 75–81. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.6\(179\).13](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.6(179).13)
2. Zabora, A., Sokolov, O., Lopatiuk, O., Khatsaiuk, O., & Shevchenko, T. (2022). Aktualni napriamy udoskonalennia systemy fizychnoi pidhotovky slukhachiv ta kursantiv zakladiv vyshchoi osvity zi spetsyfichnymy umovamy navchannia [Current directions for improving physical training of students and cadets in higher education institutions with specific learning conditions]. *Viiskova osvita*, 1(45), 59–70. <https://doi.org/10.33099/2617-1783/2022-45/59-70>
3. Kindzerska, A., Shynkaruk, V., & Melnikov, A. (2024). Perspektyvy vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii u fizychnii pidhotovtsi ta sporti viiskovosluzhbovtiv [Prospects for using information technologies in physical training and sport of military personnel]. *Sportyvna nauka ta zdorovia liudyny*, 1(11), 108–125. <https://doi.org/10.28925/2664-2069.2024.19>
4. Kryvykh, V. M., Momot, O. O., Shylo, O. M., Shostak, Ye. Yu., Yelin, S. M., & Novik, S. M. (2024). Orhanizatsiino-pedahohichni umovy formuvannia hotovnosti maibutnikh instruktoriv z fizychnoi pidhotovky i sportu do profesiinoi diialnosti [Organizational and pedagogical conditions for forming future physical training and sports instructors' readiness for professional activity]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 15*, 8(181), 122–129. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8\(181\).23](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.8(181).23)
5. Matsukhova, Ye., & Mykytchuk, O. (2022). Shchodo pytannia vazhlyvosti profesiino-prykladnoi fizychnoi pidhotovky zdobuvachiv vyshchoi osvity [On the importance of professionally applied physical training for higher education students]. *Aktualni problemy fizychnoho vykhovannia riznykh verstv naselennia*, 61–65. <https://journals.urau.ua/hdafk-tmfv/article/view/281243>
6. Nikitenko, O. V. (2024). Aktualizatsiia zmistu spetsialnoi fizychnoi pidhotovky kursantiv ZVO zi spetsyfichnymy umovamy navchannia pid chas voiennoho stanu [Updating special physical training content for cadets during martial law]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 15*, 1(173), 105–109. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1\(173\).23](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.1(173).23)
7. Otkydach, V. S. (2023). Udoskonalennia spetsialnoi fizychnoi pidhotovky kursantiv zasobamy viiskovo-sportyvnykh bahatoborstv [Improving cadets' special physical training by means of military-sports all-around events] (Doctoral dissertation). Kyiv.
8. Pavlova, Yu. O., Andres, A. S., Dukh, T. I., Kryzhanovskiy, V. O., & Shvets, V. L. (2021). Suchasnyi stan orhanizatsii fizychnoi pidhotovky kursantiv zakladiv vyshchoi osvity orhaniv vnutrishnikh sprav [Current organization of physical training for cadets in higher education institutions of internal affairs bodies]. *Naukovyi chasopys NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii 15*, 3(133), 95–101. [https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3\(133\).19](https://doi.org/10.31392/NPU-nc.series15.2021.3(133).19)
9. Pryshva, O. B., Butenko, A. Ye., Nesterov, O. S., Hrom, T. V., Hrytsai, V. V., & Pavlov, R. V. (2024). Formuvannia praktychnoi pidhotovlenosti maibutnikh ofitseriv do orhanizatsii form fizychnoi pidhotovky iz viiskovosluzhbovtiamy riznykh vikovykh hrup [Forming future officers' practical readiness to organize physical training for military personnel of different ages]. *Naukovyi chasopys Ukrainskoho derzhavnoho universytetu imeni Mykhaila Drahomanova. Serii 15*, 2(174), 156–163. [https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2\(174\).34](https://doi.org/10.31392/UDU-nc.series15.2024.2(174).34)
10. Syrmamiikh, V. V., & Myronov, Yu. O. (2022). Udoskonalennia profesiino-prykladnoi fizychnoi pidhotovky zdobuvachiv vidomchykh zakladiv vyshchoi osvity: vyklyky voiennoho stanu [Improving professionally applied physical training of students in departmental higher education institutions: Challenges of martial law]. *Ukrainska politseistyka: teoriia, zakonodavstvo, praktyka*, 2(4), 103–107. <https://doi.org/10.32782/2709-9261-2022-2-4-20>
11. Chumachenko, Yu. S., & Dolynskiy, B. T. (2025). Suchasni pidkhody ta innovatsiini metodyky v realizatsii fizychnoi pidhotovky kursantiv [Modern approaches and innovative methods in cadets' physical training]. *Olympicus*, 4. <https://doi.org/10.24195/olympicus/2025-4.15>
12. Blavt, O., Iedynak, G., & Liudovyk, T. (2025). Improving the level of physical preparedness of female cadets during studying at a specialized higher military educational institution. *Journal of Learning Theory and Methodology*, 6(2), 86–93. <https://doi.org/10.17309/jltm.2025.6.2.04>

13. Khatsaiuk, O., Medvid, M., Maksymchuk, B., Kurok, O., Dziuba, P., Tyurina, V., et al. (2021). Preparing future officers for performing assigned tasks through special physical training. *Revista Romaneasca pentru Educatie Multidimensionala*, 13(2), 457–475. <https://doi.org/10.18662/rrem/13.2/431>
14. Refel, V., Miroshnichenko, V., Okaievych, A., Bloshchynskyi, I., Mysiv, V., Tokovenko, O., et al. (2025). The use of health-preserving educational technologies for the development of physical culture of bachelors in a military educational institution. *Revista Românească pentru Educație Multidimensională*, 17(3), 140–157. <https://doi.org/10.18662/rrem/17.3/1016>
15. Sliusarchuk, V., Iedynak, G., Blavt, O., Chaplinskyi, R., Galamanzhuk, L., Stasyuk, V., et al. (2022). The structure of general physical fitness of girls—future officers during training at the military academy. *Physical Education Theory and Methodology*, 22(1), 28–35. <https://doi.org/10.17309/tmfv.2022.1.04>
16. Coge, M., Neiva, H. P., Pereira, A., Faíl, L., Ribeiro, B., & Esteves, D. (2024). Effects of 34 weeks of military service on body composition and physical fitness in military cadets of Angola. *Journal of Functional Morphology and Kinesiology*, 9(3), Article 111. <https://doi.org/10.3390/jfmk9030111>